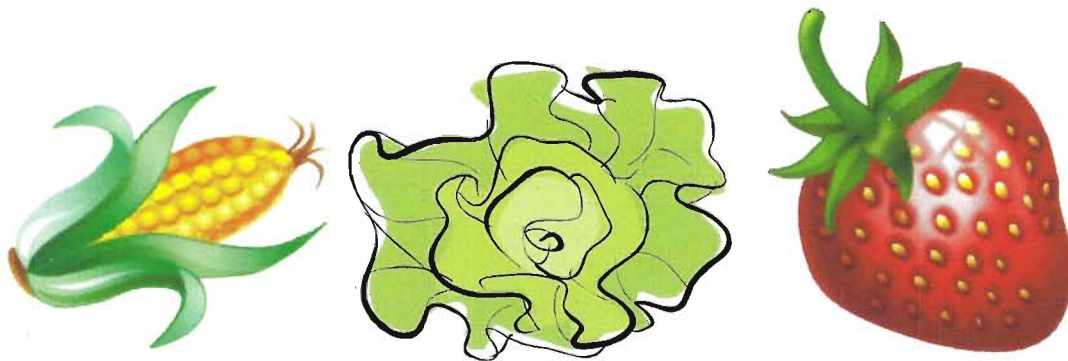

KLEIN GRONDBEZIT

“’t Schoffeltje”

Informatieblad

Klein grondbezit

Seizoen 2011 maand juli

uitgave 28

Samenstelling bestuur:

Voorzitter / redactie	D. van Dijk – van Oostende 3247 XS Dirksland	Philipshoofjesweg 58 tel. 0187 – 632894.
Secretaris / 2^e voorzitter	D. v.d. Broek 3247 AL Dirksland	Oranjelaan 25 tel. 0187-602778.
Penningmeester	J. van Gulik 3247 XP Dirksland	Oudewei 13 tel. 0187-602296.
Lid.	A.N. Bazen 3247 XH Dirksland	Esdoornhof 1 tel. 0187-601749.
Lid. / 2^e secretaris	G. Maasdam 3247 AP Dirksland	Pr. Bernhardlaan 27 tel. 0187-602091.
Lid.	Joh. Riedijk 3247 XS Dirksland	Philipshoofjesweg 52 tel. 0187-602552.
Lid. / 2^e penningmeester	W. A. van Lenten 3247 AA Dirksland	Beatrixlaan 2 tel. 0187-603075.

Samenstelling tuincommissie:

H. de Man van complex A
K. Keur van complex B
H. Kievit van complex C

Zoals jullie wel weten heeft het bestuur enkele jaren geleden een tuincommissie in het leven geroepen, die de tuinder van het jaar kiest.

Deze mensen bekijken enkele keren per jaar hoe de tuintjes erbij liggen, en zij beslissen wie de tuinder van het jaar wordt, en dat wordt op de algemene ledenvergadering bekend gemaakt.

Vaste contactpersonen onderhoud percelen / meldpunt klusjes bij container op A.

A. Bazen en G. Maasdam	van complex A
Joh. Riedijk en W. van Lenten	van complex B
J. van Gulik en D. v.d Broek	van complex C

e-mail adres:

kgb-dirksland@live.nl

Beste leden,

Op 22 juni is officieel de zomer begonnen. Dit jaar hebben we al vroeg mooi weer gekregen. Een droge tijd waarin veel bewaterd moest worden, sommige leden sproeiden met slootwater en weer anderen namen het van thuis mee, en dat valt niet mee. Een andere maand was weer nat en koud, we hopen dat de maand juli beter wordt. Een mens is niet snel tevreden.

Bij de schouw van juni heeft het bestuur geconstateerd dat de kanten van de middendreef “op A” niet worden bijgehouden. Willen de aangrenzende huurders svp deze kanten bijhouden?! Tevens hebben wij overal gekeken naar de hagen en braam of andere afscheidingen, deze kunnen overlast aan het “buurperceel” veroorzaken, maar ook voor de maaier is het lastig. Wilt u hiermee a.u.b. rekening houden, alvast bedankt. Voor de rest ziet alles er prima uit, de laatste tijd worden de meeste percelen goed bijgehouden. Er is een grote diversiteit in tuinen, sommige maken er een waar paradijsje van, een tweede thuis.

Tijdens de schouw heeft het bestuur wederom het “probleem” kattestaart bekeken. Het is een vervelend goed groeiend onkruid, en is te bestrijden met groeimiddel MCPA! Grassen worden niet gedood, het geldt voor eenjarige en overblijvende tweezaadlobbige onkruiden. De onkruiden kunnen zowel in een jong stadium als in een oud stadium worden bestreden. De onkruiden dienen voldoende blad te hebben gevormd. Het middel werkt het beste bij groeizaam weer, het dient niet te worden toegepast bij felle zonneschijn. Tijdens de toepassing van het middel en enkele uren daarna dient het droog te zijn. Bij toepassing dienen het gewas en de onkruiden droog te zijn. Gebruik dit middel zorgzaam, het middel kan schade doen aan veel gewassen. Denk bijvoorbeeld aan bieten in een jong stadium. Het middel dient met grove druppel en bij lage druk te worden gespoten: 1 liter per ha, toepassing enige malen per seizoen vanaf half april met tussenruimten van 3 à 4 weken.

Het bestuur zal dit jaar nog tot en met september (7 juli, 4 augustus en 1 september) vanaf 18:00 uur schouwen. Er wordt niet alleen naar de tuinen gekeken, maar er is ook gelegenheid voor een praatje met de huurders. Wie iets te melden, te vragen, te klagen of op te merken heeft, krijgt dan de kans zijn zegje te doen.

De Vereniging heeft een e-mail ontvangen met de vraag of wij onze complexen op de volkstuinkaart van Zuid-Holland willen plaatsen. Wij hebben hier positief op gereageerd. Stichting Erfgoedhuis.zh wil op de kaart middels een icoontje ook onze complexen markeren. Nog zo'n 30 andere verenigingen zullen dit ook doen. Zodra er op het icoontje wordt geklikt, komt er een foto met gegevens te voorschijn.

Erfgoedhuis.zh heeft recentelijk een fotowedstrijd gelanceerd rond het thema Mijn Volkstuin(huis), op pagina 16 de informatie om ook mee te doen. Succes!

Het bestuur wens u veel tuinplezier in goede gezondheid toe.

De voorzitter, Diana van Dijk

Van de secretaris

Op de percelen 61, 62, 69 en 70 staan kalebassen voor de vereniging, als er mensen zijn die deze een keer willen doorhalen of wieden zou dat fijn zijn. De opbrengst is voor de vereniging.

Het is weer tijd om de hagen een keer te knippen, op diverse plaatsen is het al gebeurd maar nog niet overal. Hier nog een keer de hoogte van de hagen, de buitenkant maximaal 180 cm en de tussen hagen 150 cm hoog. Langs de graspaden mogen ze niet overhangen i.v.m het maaien van de paden.

Gezocht.

Onze tuinder Dhr v. Seters spaart kapotte lampen, wat doet hij daar dan mec?

Hij wil een donkere kamer maken.

Ook zoekt hij oude spoorbiels met gaten erin, daar wil hij dan een blokfluit voor een olifant van maken, voor Blijdorp.

Wat een vutter al niet wil doen met zijn vrije tijd!

Van de politie

Als er wordt ingebroken of andere ongeregelheden meldt dit dan altijd bij de politie, dit kun je doen via het [contactformulier](#) van Politie Rotterdam-Rijnmond (www.politie-rijnmond.nl) of via info@nesseweb.nl naar de buurtagent, maar je kunt natuurlijk ook naar het politiebureau in Middelharnis gaan. Meld het tevens bij het bestuur.

Het bestuur krijgt geregeld klachten van tuinders dat er veel te hard wordt gereden op de dreven. Als het droog is waait al het stof over de naastgelegen tuintjes met als gevolg dat alles onder het zand en grint komt te zitten. Het bestuur vraagt dan ook om op de dreven langzaam te rijden.

We zitten nog maar half in het seizoen en er hebben zich al tuinders gemeld die er na dit jaar mee gaan stoppen. Mochten jullie nog mensen weten die volgend jaar een tuintje willen, laat het ons dan weten. De mensen kunnen op de website kijken www.kgb-dirksland.nl daar kunnen ze alles vinden wat ze willen weten. Je mag ook mailen naar kgb-dirksland@live.nl

Een dierenvriend

Gezien op een van onze complexen.

Dit moet toch wel een dierenvriend zijn met keuzes voor bepaalde dieren.

Zijn tuin heeft hij netjes omheind met kwartjesgaas, zodat er geen hazen of konijnen meer in kunnen.

Maar de tuinder moet toch een warm plekje van binnen hebben, daar hij voor een jong haasje een uitzondering maakt.

Zoals je kunt zien heeft hij een tunnel van een buis gemaakt, en er zelfs een bordje boven gehangen wat de ingang en uitgang is.

Deze tunnel heeft hij bij een bedje sla gelegd zodat het haasje er makkelijk bij kan.

Bron: Dierenrijk

Tips

Goede partners

- Uien en knoflook in de buurt van biet, snijbiet en sla.
- Worteltjes in de buurt van tomaten.
- Slasoorten in de buurt van dille.
- Erwten en peulen in de buurt van bonen, worteltjes en pompoen.

Niet zo'n goede combinatie

- Bonen naast uien of knoflook.
- Worteltjes naast dille of venkel.
- Tomaten naast aardappels.
- Uien naast peultjes, bonen of erwten.

Kruidenhoekje in de tuin.

Je kunt overal een speciale kruidenhoek maken. Bepaal waar u de planten wilt zetten en maak smalle paadjes tussen de kruiden, zodat je er makkelijk bij kunt. Zet kruiden die niet al te hoog worden zoals tijm wat op de voorgrond. Ook is het mooi om groenblijvende kruiden zoals rozemarijn, salie en lavendel af te wisselen met bladverliezende soorten zoals bieslook. Bedek de paadjes met fijn grind, schelpen of iets dergelijks.

Munt (Mentha) is berucht om zijn snelle, woekerende groei. Onder de grond breiden de wortels zich zo uit dat ze de andere kruiden kunnen belagen. Zet dit heerlijke kruid daarom in een flinke pot. Er zijn heel veel soorten munt zoals pepermint, eau de colognemunt, gembermint en appeltjesmint. Voor het zetten van thee wordt vaak groene munt (Mentha spicata) gebruikt. Ook **Marjolein** (Origanum) is zo'n kruid dat zich flink kan uitbreiden. Ze in een aparte pot zetten kan natuurlijk, maar woekerende kruiden kunt u ook eerst in een plastic pot planten en die vervolgens ingraven. Niemand die het ziet en zo blijft het kruid binnen de perken.

Bieslook hoeft niet de hele dag in de zon te staan. Gebruik in de keuken alleen de sprieten, niet de bloemen. Wordt de plant lelijk? Knip hem dan flink terug en al snel is de bieslook mooier dan ooit.

Dille is een eenjarige plant die meteen in de volle grond kan worden gezaaid. De zachtgele bloemschermen zijn prachtig in boeketten en een takje dille is heerlijk in visgerechten. **Salie** heeft mooi grijs blad en is bekend om zijn uitgesproken smaak. **Engelwortel** (Angelica archangelica) is een kruid dat wel 160 cm hoog kan worden. De witte bolvormige bloemschermen zijn mooi in de kruidentuin, maar ook in de border. De stevige stengels van engelwortel kunnen als decoratie op taarten worden versuikerd of net als rabarber worden gekookt.

Zelf een (tuin)schermblechtten.

Een prachtige manier van afscheidingen zijn schermen van natuurlijk materiaal. Zo zijn er schermen van heide, wilg, bamboe en riet die als paneel of op rol worden verkocht. Natuurlijk kun je het zelf ook maken (snoeiafval). Ook kun je bijvoorbeeld tegen een raster of iets dergelijks een klimophaag laten groeien. Zo krijg je op een natuurlijke manier een groene tuinafscheiding.

*2 aardappelen komen elkaar tegen in een zak. Zegt de één: "Wat zie jij bleek!".
Piept die ander: "ja, mijn broetje zit in de puree".*

Inzending G. Maasdam

14 september 1998

Wateroverlast op de percelen A en C

We waren het bijna vergeten met alle droogte dit jaar, maar zo is het ook wel eens geweest.

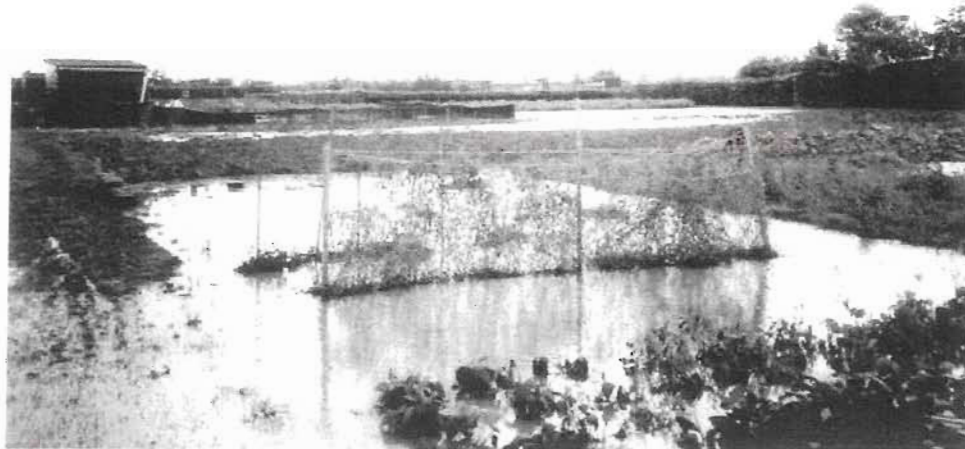

Door de grote hoeveelheid neerslag konden de gemalen het water niet snel genoeg afvoeren waardoor grote delen van de volktuin onderwater kwamen te staan.

14 september 1998

Onze oudere leden kunnen het zich nog wel herinneren hoe het toen was.

Vooraf op de lager gelegen tuintjes was de overlast groot.

Witte en groene asperges

Asperge (*Asparagus officinalis*) staat bekend als luxe groente die slechts een paar maanden per jaar verkrijgbaar is. Vervroeging van de oogst is mogelijk door de wortelstok in een donkere ruimte bij een hoge temperatuur te forceren. De witte asperges worden voor het merendeel in opgehoogde bedden in de buitenteelt geteeld. Een variant hierop is de teelt van groene asperges. Deze teelt stelt minder eisen aan de grondsoort.

Algemeen.

Het geslacht *Asparagus* behoort tot de familie van de liliaceachtigen (*Liliaceae*) en is zeer oud. In Egyptische graven van 5000 jaar geleden zijn al afbeeldingen van aspergetakjes gevonden. De Grieken teelden de soort *Asparagus acutifolius*, die harse, stekelachtige naalden draagt en waarvan de groene stengel een sterke smaak heeft.

Omstreeks 1100 is er sprake van een nieuw soort asperge met een minder sterke smaak. Deze is waarschijnlijk de voorouder van onze huidige asperge, de *Asparagus officinalis*. Hij is afkomstig uit de zoutsteppen in Oost-Europa en vandaar verder verspreid over Klein-Azië, het Middellandse-Zeegebied en vervolgens verder in Europa en Noord-Amerika.

Aankankelijk stond *Asparagus officinalis* bekend als een geneeskrachtige plant (*officinalis* betekend geneeskrachtig) De vlezige wortels en rode bessen werden gebruikt tegen waterzucht, hartziekten en andere pijnen. In de 17e eeuw worden asperges in Holland als een exclusieve groente beschouwd.

aspergeplant met stengels en wortels

Bodem en bemesting

Asperge kan op zeer schrale gronden groeien zoals in de duinen en op hooggelegen humusarme zandgronden in Limburg. Om een hoge opbrengst aan witte asperges te verkrijgen wordt de voorkeur gegeven aan humeuze zandgrond die diep bewortelbaar en goed te bewerken is. Het opgehoogde bed (de rug) mag bij droogte niet uit elkaar vallen en na regen niet hard worden. Ook op zavel- en kleigrond kunnen witte asperges worden geteeld als het bed met rivierzand wordt opgehoogd. Een rug van klei zou gauw te hard worden waardoor de aspergestengels krom groeien. In een rug van rivierzand blijven de stengels recht en mooi blank.

Het ophogen van de grond komt te vervallen bij de teelt van groene asperges. Deze kunnen dus feitelijk op alle grondsoorten worden geteeld, maar bij voorkeur op gronden die in het voorjaar snel op temperatuur komen, zodat de stengels vlot kunnen groeien. Bij een te langzame groei kunnen de stengels te vezelig worden.

Asperge reageert sterk op de zuurgraad van de grond. Een lage pH remt de opname van magnesium. De planten groeien hierdoor slecht en worden spoedig geel. Gunstig is het om bij de aanleg van het aspergebed stalmest onder te spitten, en een magnesium houdende meststof toe te dienen. In de eerste jaren na de aanleg van het aspergebed wordt niet geoogst, de planten krijgen zo de gelegenheid zich voldoende te ontwikkelen.

Na sluiting van het oogstseizoen (eind juli) kan kalkammon salpeter worden gestrooid als stimulans voor de bovengrondse loofontwikkeling wat nodig is voor de groei van de ondergrondse delen.

Teeltwijze

Voor de opkweek van plantmateriaal kan eind maart of begin april op een apart bed worden voorgezaaid. Om de kieming van het zaad goed te laten verlopen het zaad voor het zaaien eerst 12 uur laten weken. Een rijenafstand van 30 cm en in de rij 10 cm aanhouden. Het plantenbed in de zomer onkruidvrij houden. De planten op het plantenbed in de grond laten overwinteren. In het volgend voorjaar, kort voor de aanleg van het vaste aspergebed, de planten voorzichtig oprooien. Alleen de sterke, onbeschadigde, gezonde en niet al te veel vertakte wortelstokken worden aangehouden.

bloeiende aspergetak

Voor de aanleg van het " witte " aspergebed wordt een 40 cm brede en 15 cm diepe geul gegraven. De onderlinge afstand van de planten in de gegraven geul wordt 35 cm. In het midden van de geul worden kleine heuvels gemaakt waarop het hart van de plant komt te rusten. De

groeipunten (neuzen) op de kop allemaal in dezelfde lengterichting laten wijzen. De stengels groeien dan later altijd in een rechte lijn omhoog. De geul dichtmaken zodat de neuzen met 6 tot 8 cm grond bedekt zijn. Geplant wordt in maart, bij het uitplanten moet het plantmateriaal nog in volledige rust zijn.

Voor de teelt van de groene asperges wordt een geul gegraven van ongeveer 30 cm diep. Bij het ouder worden van de wortelstok van de asperge groeit deze langzaam omhoog, waardoor dieper moet worden geplant. De kop van de plant kan zo met 20 tot 25 cm grond worden bedekt. De plantafstand is , evenals bij de witte asperges, 35 cm. Bij de teelt van groene asperges wordt het bed niet opgehoogd.

Rassen

Asperge is tweehuizig. Dit betekent dat er vrouwelijke en mannelijke planten bestaan. De oude aspergerassen bestaan uit zowel mannelijke als vrouwelijke planten. De vrouwelijke planten zijn te herkennen aan de fraaie bessen. Door de vorming van deze besjes is de productie bij de vrouwelijke planten kleiner dan bij de mannelijke planten. Door veredeling zijn er zuiver mannelijke hybriden ontstaan die aanmerkelijk beter zijn dan de oude rassen.

Van weinig aspergerassen is zaad in kleinverpakking te koop.

Roem van Brunswijk is een oud landras uit Duitsland met een matige opbrengst.

Lucullus, dit is een mannelijk ras, eveneens uit Duitsland afkomstig.

Het is een vroeg ras en heeft vrij dikke stengels maar gevoelig voor de vorming van holle stengels en losse koppen.

Argenteuil is een oud en vroeg ras uit Frankrijk met tamelijk dikke stengels. De koppen zijn eerst roze en later violetachtig.

Limbras-hybriden bestaan uit vrouwelijke- en mannelijke planten en zijn een verbetering t.o.v. de oude rassen.

Franklim en Giinlim zijn vroege en produktieve mannelijke hybriden met dikke stengels. Beide zijn weinig gevoelig voor holle stengels en losse koppen.

tak met bessen

Rassen geschikt voor de teelt van "groene" asperges zijn Merrygreen en Spaganiva. Van deze rassen zijn alleen planten verkrijgbaar. Dit geldt eveneens voor de witte asperge Merry Cream.

Ziekten en plagen.

Asperge kan door verschillende ziekten en plagen worden aangetast. De aantasting in de particuliere tuin is meestal te gering om een bestrijding uit te voeren. Dit geldt vooral voor de witte asperges; bij de teelt van groene asperges is de kans op ziekten en plagen iets groter.

Het meest hinderlijk zijn de aspergehaantjes. *Crioceris asparagi* heeft roodgerande dekschilden met gele vlakken, de andere *Crioceris duodecimpunctata* heeft geelbruine dekschilden met op elk schild 6 zwarte puntjes en lijkt hierdoor op een lieveheersbeestje. De eerste soort verschijnt in april, de andere wordt een maand later actief. Bij verstoring maken ze een piepend geluid.

De zwarte eitjes van de eerste soort worden in rijtjes op het blad of op de stengel afzet en wel zo dat ze rechtop staan. De grijsgroene larven die hieruit komen vreten de groeipunten aan, waardoor de stengeltoppen niet verder groeien en verdorren.

aspergekever met eitjes en larve

De tweede soort legt zijn eieren afzonderlijk met de lange kant aan de takjes gehecht. De larven van deze soort zijn geel.

Een andere aantasting wordt veroorzaakt door de aspergeboorvlieg en de aspergemineervlieg. De geelwitte maden van de aspergeboorvlieg vreten verticale gangen in de stengel, waarbij deze gangen vrij snel bruin verkleuren. De aangetaste stengels groeien krom. De larven verpoppen zich en overwinteren in de stengel. Door het aspergeloof na het afsterven in de herfst tot in de grond af te snijden en te verwijderen worden de in de stengel aanwezige poppen opgeruimd. De larven van de mineervlieg maakt een oppervlakkige mijn onder de stengelopperhuid.

Oogst

Voor het verkrijgen van goed ontwikkelde wortelstokken is het van belang dat in het eerste en tweede jaar na aanleg van het aspergebed niet wordt geoogst. De eerste twee jaar na planten wordt het bed niet opgehoogd en in de zomer geen groen gesneden. Pas in de herfst wanneer de planten vergelen kunnen de stengels voorzichtig afgesneden en afgevoerd of verbrand worden. In het derde jaar voor de oogst van witte asperges in maart het aspergebed opgehoogd, vlak gemaakt en licht aangedrukt. Het breken van de grond verraad dat er een stengel in aantocht is. Voordat de kop boven het bed uitsteekt wordt de stengel "bloot" gegraven en op een lengte van ongeveer 20 cm afgesneden, het gat dicht gemaakt, het bed weer glad gemaakt en ook nu weer licht aangedrukt. In het eerste oogstjaar niet langer dan 4 weken oogsten, de volgende jaren kan tot eind juni worden geoogst. Na einde oogst wordt het opgehoogde bed vlak gemaakt en bemest met stikstof. Het nu ontwikkelende groene loof moet vervolgens zorgen voor reservestoffen die in de wortelstok voor het volgende jaar worden opgeslagen.

Voor de oogst van groene asperges kan eveneens in het derde jaar op beperkte schaal worden begonnen met het oogsten. Het bed wordt hierbij niet opgehoogd. Hierdoor is te zien hoe de stengels zich ontwikkelen en wanneer ze lang genoeg zijn om te oogsten. Groene asperge bij voorkeur planten op een beschutte en zonnige plaats. De grond moet goed vochthoudend zijn zodat de planten geen gebrek aan water krijgen. Om een kwalitatief goed product te oogsten is het van belang dat het gewas snel groeit.

De kwaliteit van zowel witte als groene asperges blijft het best als de stengels direct na de oogst zes uur in koud water (10 °C) worden bewaard en daarna op een lage temperatuur blijven, bijvoorbeeld in een vochtige doek in de koelkast.

Witte asperges bevatten naast calcium en vitamine C ook sporen van ijzer en vitamine PP.

Groene asperges hebben een betrekkelijk hoog gehalte aan vitamine B en C en zeer veel vitamine A. Asperges bevatten tevens asparagine, dat een diuretische werking heeft (het urineren bevorderend) en in grote hoeveelheden zinneprikkelend werkt.

Aardappelen uit de zon

Laat vers gerooide aardappelen **niet in de volle zon** op de tuin liggen, maar **breng ze naar een schaduwrijke plaats of bedek ze tijdelijk**. Door de blootstelling aan de zon loopt de temperatuur van de knol hoog op. Een hoge temperatuur versnelt namelijk de ademhaling, waarbij zuurstof aan het binnenste van de knol wordt onttrokken. Daardoor worden er cellen vernietigd en kleurt het binnenste van de aardappel zwart. Bij langdurige blootstelling aan de zon verkleurt eerst de buitenkant van de schil groen, maar later ook de onderliggende cellen. Onder invloed van het zonlicht wordt de giftige stof solanine gevormd. Solanine komt in mindere mate eveneens voor in de bladeren, bloemen, stengels en rijpe bessen (0,5% solanine), onrijpe bessen bevatten 1% solanine. Groene knollen en knolscheuten tot wel 5%. Rijpe knollen bevatten nauwelijks solanine maar beschimmelde knollen juist weer veel meer.

Alleseters

Wilde eenden ontpoppen zich in de moestuin tot ware alleseters. Ze vreten niet alleen de harten uit andijviekroppen, maar ook de jonge kroppen uit savooien- en andere koolsoorten. Bijna volgroeide zaden van tuinboon, sperzieboon en snijboon worden uit de peulen gepikt. Ook vers gerooide aardappelen staan op het menu. Vooral in de buurt van water kunnen de eenden hinderlijk worden.

Wespen.

Wespen zijn eigenlijk nuttige beesten. Ze verorberen namelijk enorme hoeveelheden schadelijke insecten. Hinderlijk zijn ze in de zomermaanden wanneer ze soms massaal op beschadigde rijpe vruchten voorkomen. Ook een glaasje fris of andere zoete dranken worden dan bezocht. Waarom eigenlijk die interesse in zoetheid? Het is niet zozeer dat ze graag van de zoetheid snoepen maar de oorzaak ligt bij het wespennest. Voor een volwassen wesp is het nest niet alleen een onderkomen, maar ook leverancier van zoet en energierijk voedsel. Wanneer de wesp een maaltje van fijngekauwde insecten aanbiedt aan een larve in het nest, levert deze als tegenprestatie een zoetstof, die het volwassen dier gretig oplikt.

Het probleem doet zich voor in de maanden tussen juli en september wanneer het aantal volwassen wespen groter is dan het aantal larven. Er ontstaat hierdoor een tekort aan voedingsstoffen voor de volwassen wespen en nemen deze dan noodgedwongen hun toevlucht tot "vreemde" zoetheid zoals zoete dranken en beschadigde rijpe vruchten.

Basaltmeel

Basaltmeel is zeer fijn gemalen basaltrots met een hoog gehalte aan silicium. Bij gebruik als strooi- of stuifmiddel wordt een klein deel van het (voor de plant niet-opneembare) silicium omgezet in kiezelzuur, dat wel door de wortels en door de bladeren kan worden opgenomen. Kiezelzuur maakt de celwanden van de planten harder, waardoor de natuurlijke weerstand tegen ziekten, plagen en ongunstige weersomstandigheden worden vergroot. In het voor- en najaar kan basaltmeel op de grond worden gestrooid en ingewerkt. In de zomer kan het over de planten worden verstoven. Basaltmeel als stuifmiddel toegepast in het voorjaar heeft een werking tegen aardvlooien. In de zomer als stuifmiddel op diverse gewassen is het werkzaam tegen echte meeldauw.

Recepten

Rabarberlimonade

Nodig: 1 1/2L water – 500 gr rabarber in stukjes – 250 gr suiker (+ extra naar smaak) – rasp van 1 citroen – sap van 2 citroenen (of naar smaak) – dun rabarbersteeltje om te serveren.

Breng in een pan het water met de rabarber, de suiker en de citroenrasp aan de kook en roer tot de suiker is opgelost en laat ca. 10 min. koken met het deksel op de pan. Laat het mengsel iets afkoelen en zeef het vocht. Druk er niet op, dan wordt de limonade troebel. Breng het op smaak met het citroensap en laat helemaal afkoelen en koud worden in de koelkast. Serveer met een dun steeltje rabarber.

De limonade kan 1 à 2 dagen van tevoren worden gemaakt.
De limonade is het lekkerst als hij echt koud is.

Rabarberjam

Voor 3 a 4 potjes: 600 gr rode rabarber – 400 gr aardbeien – 1 zakje geleipoeder – 300 gr rietsuiker – 1 tl kaneel.

Maak de rabarber schoon en snijd de stelen in stukjes van 1 à 2 cm. Haal de kroontjes van de aardbeien. Meng de suiker met de geleipoeder in een pan, voeg de aardbeien en de rabarber toe en breng het geheel al roerend aan de kook. Laat het ongeveer 2 minuten doorkoken en giet de jam daarna in potjes.

Aalbessenjam

500 gr aalbessen, 250 gr geleisuiker, sap van 1 citroen, 1 zakje geleipoeder.

Bessen van de steeltjes halen, even afspoelen, uit laten lekken. Doe in een pan, de bessen, suiker, citroensap en geleipoeder. Kneus met de pollepel een aantal bessen, door te roeren. De suiker moet zich oplossen in het vocht van de gekneusde bessen. Breng alles aan de kook en laat het 2 minuten doorkoken onder constant roeren.

Jam wentelteefjes voor 2 personen

5 cl melk, 2 sneetjes witbrood, 1 eetl. Suiker, 1 ei, 1 eetl. jam (naar keuze), 1 eetl. Boter en wat kaneelpoeder.

Klop het ei in een diep bord los met de melk en de helft van de suiker. Snij de korstjes van het brood en besmeer de helft van de sneetjes met jam. Leg de andere sneetjes er bovenop. Snij de dubbele boterham diagonaal doormidden.

Leg het brood in het eimengsel totdat ze doordrenkt zijn en keer ze halverwege. Verhit de boter in de koekepan. Bak de wentelteefjes aan beide zijden goudbruin.

Serveer tip.

Leg 2 wentelteefjes schuin over elkaar op een bordje. Meng de rest van de suiker met het kaneel en bestrooi hiermee de wentelteefjes. Erg lekker met een bolletje vanilleijs.

Aardbeienjam

Zelf aardbeienjam maken is heel eenvoudig. Voor de aardbeien jam heb je maar 3 ingrediënten nodig. Aardbeien, geleisuiker en citroensap. Wanneer je geen zin hebt om te wachten tot aardbeien in het seizoen zijn dan kun je natuurlijk prima jam maken van andere vruchten.

Snijd de aardbeien in kwarten en vermeng met de geleisuiker. Zet de pan dan op het vuur. Voeg het sap van een 1/2 citroen toe. Breng de aardbeienjam op hoog vuur aan de kook. Wanneer de jam dikker wordt is de jam klaar. Vul de potten.

Bramenjam

1 kg rijpe bramen, 700 gr suiker, 4 el citroensap (of 1 kg geleisuiker, dan gebruiksaanwijzing volgen)

Bramen en suiker in een middelgrote pan met dikke bodem mengen. Citroensap toevoegen en boven laag tot matig vuur roeren tot de suiker is opgelost. Langzaam aan de kook brengen, vuur lager zetten en boven middelhoog vuur 15-20 minuten borrelend tot jam laten inkoken.

Jam van het vuur halen en 2 minuten laten staan zodat belletjes kunnen wegtrekken. Het hete mengsel (eventueel door een zeef om de pitjes op te vangen) in hete, gesteriliseerde potten scheppen en direct afsluiten.

Gebruik voor jam altijd dezelfde pan om mee te koken. Het is belangrijk om deze pan te leren kennen en uit ervaring te weten hoe de pan reageert. Een officiële confiturepan is niet perse nodig, een pan met een grote inhoud en een dikke bodem is wel aan te raden. Doe de pan nooit te vol en maak niet meer dan ca. 2 kilo per keer. Zo houd je er greep op. Een grotere hoeveelheid is moeilijker om mee te werken.

De verhouding tussen vruchten en suiker bepaalt het succes van de jam. Weeg daarom alles goed af. Werk altijd met schone materialen om de houdbaarheid te garanderen. Pectine, een stof die van nature voorkomt in veel vruchten, zorgt voor de goede stolling van de jam. Werkt u met vruchten die een laag gehalte bevatten, bijvoorbeeld aardbeien of vlierbessen, zorg dan op een alternatieve manier dat de jam toch goed stolt. Voeg bijvoorbeeld het sap van 1 citroen toe of een zakje citroenzuur (5 gram op 1,5 à 2 kilo jam).

Soms zijn vruchten niet sappig genoeg om er een lekkere jam van te maken. Voeg er dan wat zelfgemaakte appelsap aan toe. Dit kan ook van “val” appels; snijd daar de lelijke plekken van weg en gooi de rest gewoon in grove stukken in de sappen, met pitten en al. De pitten bevatten namelijk juist veel pectine en geven die af aan het sap.

Een hoedje voor bovenop de pot / deksel is makkelijk te maken van een servetje. Zet op het etiket de inhoud, vermeld eventueel de naam van de jam en de ingrediënten.

Veel jammers vullen de potjes, draaien de deksels erop en laten ze ondersteboven afkoelen. Dit is niet echt nodig, je krijgt er alleen maar vieze deksels van. De jam is van zichzelf namelijk heet genoeg. Zorg dat de potjes goed vol en afgevlakt afgevuld zijn, dat werkt prima. Na een minuut of 10 hoor je vanzelf ploep, dat is het teken dat de potjes vacuüm afgesloten zijn.

Bewaar jam altijd stof- en vooral vochtvrij. Een kelder is vaak te vochtig. Stop grote voorraden jam altijd in een kartonnen doos en zet deze bijvoorbeeld op de overloop.

Gebruik altijd het liefst geleisuiker (2:1 of zelfs 3:1), dat maakt de jam minder zoet. Ook is het mogelijk om dieetsuiker te gebruiken.

Klein/pluimvee

Anti wespentips

Niet alleen mensen komen op zoetheid af, ook insecten laten zich graag verleiden. U kunt de stekende vliegers ouderwets op afstand houden. Wespen zijn niet gediend van de volgende geuren:

- Citroenschijfjes met kruidnagels erin gestoken.
- Stukken ui met kruidnagels.
- Verse bieslook
- Kruidnagels overgoten met kokend water
- Gebrande koffie (gemalen koffie aansteken)
- En verse rozemarijn op de barbecue

Zitstokken voor pluimvee

Pluimvee, zoals kippen, duiven, kalkoenen, pauwen, parelhoenders, houdt ervan om 's nachts op stok te gaan. Maar niet alle stokken zijn zitstokken. Wat de juiste maar zitstok is, hangt af van de pootgrootte. De tenen moeten niet hoeven knijpen om houvast te hebben. Het beste is een zitstok waar de tenen plat op kunnen staan tot waar de poot begint. Te dunne, ronde of te laag geplaatste stokken en stokken met scherpe randen zijn ongeschikt. Te dunnen zitstokken veroorzaken extra nagelgroei. Scherpe hoeken op een zitstok kunnen verwondingen geven aan de tenen.

Broedsheid

De meeste kippen worden broeds aan het einde van de lente of vroeg in de zomer. Maar niet alle kippen. Kippen die veel eieren leggen worden meestal niet broeds. Kippen die bruine eieren leggen worden vaker broeds dan kippen die witte eieren leggen. En donsrijke kippenrassen worden eerder broeds. U kunt broedsheid bevorderen door in deze maanden een paar eieren in het legnest te laten liggen.

In verband met mogelijke ziekten als coccidiose kunt u kuikens het beste opfokken op een plaats waar niet eerder kippen rondscharrelen.

Konijnen creatief voeren

Konijnen die ruim gehuisvest kunt u bezighouden door hun dagelijkse voer of “versnaperingen” te verstoppert. Bijvoorbeeld in een uitgehold stuk boomstam, een oude klomp of een spreuwenpot (een roodstenen nestpot). Uw konijnen moeten dan echt moeite doen voor hun maaltje. Dat draagt bij aan hun natuurlijke gedrag en hun welzijn.

Konijnenwater

Wanneer de temperatuur oploopt, neemt bij konijnen de behoefte aan drinkwater toe, zeker wanneer ze weinig groenvoer krijgen of jongen zogen. Bij aanhoudend warm weer kan de behoefte aan drinkwater verdubbelen en voedsters met grote nesten drinken wel 3 keer zo veel als normaal. Geef konijnen daarom onbeperkt drinkwater!

Blij met uw volkstuin? Maak een foto van Mijn volkstuin(huis)!

In Zuid-Holland zijn naar schatting ruim 200 volkstuincomplexen. De oudste stammen uit het begin van de vorige eeuw, toen veel gemeenten stukjes grond beschikbaar stelden om mensen zelf groente te kunnen laten verbouwen. Sindsdien is er een hele “volkstuin-cultuur” tot ontwikkeling gekomen. Daarbij gaat het al lang niet meer alleen om het verbouwen van groenten.

Om de waarde en het belang van volkstuinen te onderstrepen, wil het Erfgoedhuis Zuid-Holland deze onder de aandacht brengen. Daarbij gaat het niet alleen om de historische achtergrond van tuinen, maar ook in de onderdelen van het “volkstuinenproject” is het in kaart brengen van de diverse volkstuincomplexen in Zuid-Holland.

Ook is het de bedoeling om de actualiteit in en om de volkstuinen zichtbaar te maken. Om die reden is een fotowedstrijd uitgeschreven met als thema Mijn volkstuin(huisje) te portretteren. Eigenaren van een volkstuin worden hierbij van harte uitgenodigd om zichzelf in hun tuin, kas of volkstuinhuisje te portretteren. Een korte tekst met toelichting hoort hierbij.

Doe mee!

Bent u actief op een volkstuin in Zui-Holland of heeft u volkstuinierende familie of vrienden, en wilt u meedoen? Dan ontvangen wij graag uw foto's. u kunt uw bijdrage voor 1 oktober 2011 mailen naar Erfgoedhuis Zuid-Holland, Ellen Steendam: steendam@erfgoedhuis-zh.nl. Voor meer informatie en voorwaarden zie www.erfgoedhuis-zh.nl of neem telefonisch contact op met Ellen Steendam op nummer 015-215 43 50.

Een deskundige jury kiest de winnende foto. De winnaar ontvangt een weekendarrangement voor 2 personen in Zuid-Holland. Tevens worden de mooiste foto's in 2012 tentoongesteld.

Het Erfgoed huis Zuid-Holland helpt erfgoed in Zuid-Holland behouden, benutten en beleven.

't Schoffeltje redactie:

Diana van Dijk – van Oostende
Philipshoofjesweg 58, 3247 XS Dirksland
Telefoon: (0187) 63 28 94
e-mail: diana.pastel@online.nl

Algemene informatie van de redactie:

Het is de bedoeling om elk jaar 3 Schoffeltjes uit te brengen, namelijk in de maand maart, juli en november.

Hebt u nog ideeën, verhaaltjes over het tuinieren zelf of over uw hobby, dan zijn deze van harte welkom. Wist u dat u ook foto's kunt insturen voor de website?!

Stukjes voor 't Schoffeltje kunnen zowel op papier als digitaal aangeleverd worden. Mocht u iets willen toelichten of langs willen komen kan dat natuurlijk ook, echter doordeweeks vanaf 19.00 uur tot 21.00 uur, in het weekend kan het ook overdag.

Alvast bedankt voor uw medewerking en bijdrage.